

Kokemusasiantuntijatoiminta ja asiakasosallisuus Keski-Suomen sote- ja maakuntaudistuksessa

Kristina Grahn, Susanna Mutanen, Nina Peränen, Tiina Ahonen (KSSHP) ja Tarja Kettunen (KSSHP ja JY)

Keski-Suomen sairaanhoitopiirissä kehitetään asiakasosallisuutta ja kokemusasiantuntijuutta

Kokemus-
asiantuntija
tukenasi ja
kehittäjä-
kumppanina

Vastoinkäymisistä
huolimatta
hyvää elämää

Asiakas kehittäjäkumppanina Keski-Suomen sote- ja kuntapalveluissa

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE

Tekes: Kokemusasiantuntijuus palveluissa – Asiakaslähtöiset omahoidon ohjausmallit kansansairauksien ehkäisyssä 2015-2017

STM: Palvelut asiakaslähtöisiksi -kärkihanke
Kokemusasiantuntijuus ja asiakkaiden osallistumisen toimintamalli
Asiakas kehittäjäkumppanina Keski-Suomen sote- ja kuntapalveluissa

Tekes

Asiakas kehittäjäkumppanina Keski-Suomen sote- ja kuntapalveluissa: yhteiset tavoitteet

Syvennetään yhdessä ymmärrystä asiakkaiden palvelutarpeesta hyödyntämällä kokemustietoa

Kehitetään asiakaslähtöisiä palveluja

Tuetaan asiakkaiden omahoitoa

Viestitään kehittämistyön tuloksista

Asiakasosallisuuden askelmerkkejä:

Kokemustieto kerätään ja dokumentoidaan

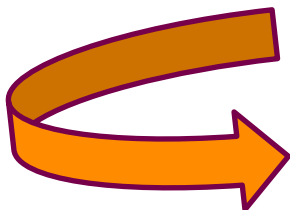
- Kerätty aineisto (haastattelu, arviointi, valokuvat, raportit, havainnointitieto) käsitellään tallennettavaan ja hyödynnettävään muotoon kehittämistyössä

Kokemustieto ulottuu päätöksentekoon

- Yhdessä tunnistetut kehittämiskohteet käsitellään vuorovaikutteisesti päättäjien kanssa

Päätöksenteon vaikutusten arviointi ja läpinäkyvyys asiakkaille

- Avoin sähköinen asiakkaan osallistumisen kanava, jossa kehittämisehdotukset, toimenpiteet, päätökset ja tulokset ovat läpinäkyviä

**Dynaaminen
asiakasosallisuus
hyvinvointityössä**

ksshp

Keski-Suomen sairaanhoitopiiri

Ehdotus kokemusasiantuntijoiden ja asiakasosallisuuden asemoitumisesta Keski-Suomen sote- ja maakuntauudistuksessa

Toiminta perustuu lakiehdotuksiin:

- Maakuntalaki 5 luku § 23 ja sote-järjestämislaki 4 luku § 35 (asukkaiden osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuudet)

Osallisuuden kirjaaminen palvelulupaukseen:

- Sisällytetään kokemusasiantuntijuus osaksi maakunnan palvelulupausta sekä määritellään kokemusasiantuntijatoiminta osaksi liikelaitoksen ja sote-keskusten toimintakokonaisuutta
- Asiakkaan osallistuminen ideointiin, toteutukseen, kehittämiseen ja arviointiin
- Asiakasosallisuus ja kokemustiedon kerääminen on maakunnassa ja tuotantoyksiköissä systemaattista toimintaa
- Liitetään osaksi maakunnallisen sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelmaa

Ehdotus: kirjataan velvoite palveluiden tuottajille osallisuuden huomioinnista

- Sovitaan koordinoinnista ja tilauskäytänteistä: koordinointi- ja koulutusvastuu on jatkossa maakunnalla (kokemusasiantuntijakoulutuksen toteutus tapahtuu yhteistyössä koulutusorganisaatioiden kanssa).
- Tehdään sopimuskäytänteet ja palvelun käyttö mahdollisimman helpoksi eri sidosryhmille. Yksi selkeä toimeksiantosopimus madaltaisi palvelun käyttöönoton kynnystä. Toimeksiantosopimuksen reunaehdot määritellään lähtökohtaisesti koordinoivassa organisaatiossa. Sopimuksessa määritellään korvauskäytänteet (palkkion suuruus, matkakorvaukset ja palkkioon oikeuttavat toimeksiannot).

Kokemusasiantuntija

- Pitkäkestoisen koulutuksen suorittanut **pitkäaikaissairas**, joka on kuntoutunut sairaudestaan tai **pitkäaikaissaira**an omainen
- **Koulutuksessa** saanut teoreettisia valmiuksia mm. kehittäjänä toimimiseen, vertaisryhmien ohjaukseen, esiintymiseen, psyykkiseen tukeen ja elämäntapamuutoksista keskusteluun
- Kokemusasiantuntijan työ perustuu **toimeksiantosopimukseen**, jossa on määritelty työn reunaehdot: kesto, sisältö, tuotos ja korvaus.
- **Ksshp:ssa** 34 koulutettua kokemusasiantuntijaa

http://www.ksshp.fi/fi-FI/Sairaanhoitopiiri/Muu_toiminta/Perusterveydenhuollon_yksikko/Kokemusasiantuntijat

Ehdotus: Kokemusasiantuntijatoiminnan koordinoitavastuu maakunnan konsernihallintoon

Vahvuus:

- Kokemusasiantuntijat toimivat sujuvasti kaikissa organisaatioissa tukien monialaista hyvinvointiyhteistyötä
- Ison organisaation tuki taustalla (markkinointi ja kehittäminen)
- Tehdään sopimuskäytänteet ja palvelun käyttö mahdollisimman helpoksi tilaajille

Huomioitavia asioita (selvitellään yhdessä):

- Miten kokemusasiantuntijat asemoituvat suhteessa järjestöjen kouluttamiin kokemusasiantuntijoihin tai kansalaisiin, jotka haluavat osallistua vaikuttamistyöhön?
- Toiminnan koordinointi ja palkkiokäytänteet tulevaisuudessa?
- Mikä on sopimusoikeus yksityishenkilön kanssa?
- Koulutus ja täydennyskoulutus?
- Vaikuttavuustiedon kerääminen?

Kiitos! Voit kysyä lisätietoja toiminnastamme:

Kristina Grahn
Projektipäällikkö

kristina.grahn@ksshp.fi
Puh. 014 2691417

Tiina Ahonen
Vs. oyl

tiina.ahonen@ksshp.fi
p. 014 269 2008

Nina Peränen
Osastonhoitaja

nina.peranen@ksshp.fi
p. 014 269 3691

Susanna Mutanen
Projektityöntekijä

susanna.mutanen@ksshp.fi
014 269 5516

Tarja Kettunen
Professori

tarja.kettunen@ksshp.fi
(014) 2695155

Tekes

